

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Факультет економіки та екології моря
(повна назва підрозділу)

Кафедра економіки та цифрового бізнесу
(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан ФЕЕМ
В'ячеслав ІВАТА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Тренінг-курс МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІКИ
Training course METHODOLOGY OF TEACHING ECONOMICS

рівень вищої освіти

другий (магістерський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

тип дисципліни

обов'язкова

мова(и) викладання

українська
українська/англійська

Робоча програма навчальної дисципліни _____

Тренінг-курс «Методика викладання економіки»

(зазначається повна назва навчальної дисципліни)

є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань _____

С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

(шифр і назва)

спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини

(шифр і назва)

спеціалізація С1.01 Економіка

(шифр і назва)

освітня програма(ми) Міжнародна економіка

(зазначається повна назва освітніх програм)

« _____ » _____ 2025 року. 21 с.

Розробник(и):

Доцентка кафедри економіки та цифрового бізнесу, к. е. н. Світлана МАРУЩАК

Проект робочої програми навчальної дисципліни узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА», доцентка кафедри економіки та цифрового бізнесу, к. е. н.

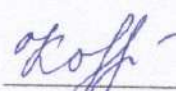

(підпис) Світлана МАРУЩАК

Проект робочої програми навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри ЕКОНОМІКИ ТА ЦИФРОВОГО БІЗНЕСУ

Протокол № 6 від «08» 06. 2026 р.

/В. о. завідувача кафедри,

доцентка, к. е. н.

(підпис)

Оксана КОРНІЄНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни розглянуто методичною радою Факультету ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОЛОГІЇ МОРЯ

Протокол № 6 від «12» 06. 2026 р.

Голова методичної ради,

доцент, к. е. н.

(підпис)

Вячеслав ІВАТА

ЗМІСТ

ВСТУП	2
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	5
3. Передумови для вивчення дисципліни	5
4. Очікувані результати навчання	5
5. Програма навчальної дисципліни	6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	8
7. Форми поточного та підсумкового контролю	8
8. Критерії оцінювання результатів навчання	14
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	14
10. Рекомендовані джерела інформації	15

ВСТУП

Анотація

В умовах реформування вищої освіти, стрімкої цифровізації навчального процесу та поширення інструментів штучного інтелекту підготовка економістів до педагогічної діяльності набуває принципово нового змісту. Здатність фахівця у сфері економіки та міжнародних економічних відносин не лише володіти предметними знаннями, а й ефективно проєктувати навчальний процес, застосовувати сучасні педагогічні технології та відповідально використовувати цифрові інструменти є необхідною умовою його професійної універсальності та конкурентоспроможності на ринку праці.

Тренінг-курс «Методика викладання економіки» охоплює два змістові модулі загальним обсягом 60 годин самостійної роботи. Перший модуль присвячено проєктуванню навчання економіки: розробленню силабуса відповідно до вимог НУК та НАЗЯВО, конструюванню інтерактивних лекцій із використанням міжнародних статистичних баз даних (World Bank, IMF, UN), створенню практичних занять на основі реальних економічних кейсів із застосуванням методів Problem-Based Learning та Case-Based Learning, а також побудові системи оцінювання на компетентнісній основі за таксономією Блума. Другий модуль зосереджений на цифрових технологіях та педагогічній майстерності: використанні генеративного штучного інтелекту (ChatGPT, Claude, Gemini) у викладанні, розробленні цифрового освітнього контенту, забезпеченні академічної доброчесності в умовах цифровізації, організації інклюзивного та міжнародно орієнтованого освітнього середовища відповідно до принципів Universal Design for Learning та English Medium Instruction, а також формуванні електронного портфоліо викладача.

Курс реалізується у форматі дев'яти практично орієнтованих кейсів, кожен із яких завершується створенням конкретного методичного продукту: силабуса, конспекту лекції з презентацією, методичної розробки практичного заняття, пакету засобів оцінювання, методичних рекомендацій щодо використання штучного інтелекту, цифрового освітнього пакету, кодексу академічної доброчесності, адаптованого сценарію заняття та електронного портфоліо викладача.

За результатами опанування курсу здобувач набуває практичних компетентностей у сфері дидактичного проєктування економічних дисциплін, застосування активних та цифрових методів навчання, відповідального використання інструментів штучного інтелекту в освітньому процесі, розроблення систем оцінювання навчальних результатів, забезпечення академічної доброчесності, а також рефлексії та документування власної педагогічної практики відповідно до карти цифрових компетентностей DigComp 2.2.

Ключові слова: методика викладання економіки, дидактичне проєктування, силабус, компетентнісний підхід, таксономія Блума, активні методи навчання, Case-Based Learning, Problem-Based Learning, штучний інтелект в освіті, цифровий освітній контент, академічна доброчесність, Universal Design for Learning, English Medium Instruction, COIL-проєкти, електронне портфоліо, DigComp 2.2, змішане навчання.

Abstract

In the context of higher education reform, rapid digitalization of the learning process, and the widespread adoption of artificial intelligence tools, preparing economists for teaching activities acquires a fundamentally new dimension. The ability of a specialist in economics and international economic relations not only to possess subject knowledge but also to effectively design the educational process, apply modern pedagogical technologies, and responsibly use digital tools is a prerequisite for professional versatility and competitiveness in the labor market.

The training course "Methods of Teaching Economics" covers two content modules with a total workload of 60 hours of independent study. The first module is devoted to the design of

economics instruction: developing a syllabus in accordance with the requirements of NUS and NAQA, constructing interactive lectures using international statistical databases (World Bank, IMF, UN), creating practical classes based on real economic cases through Problem-Based Learning and Case-Based Learning approaches, and building a competency-based assessment system grounded in Bloom's Taxonomy. The second module focuses on digital technologies and pedagogical excellence: the use of generative artificial intelligence tools (ChatGPT, Claude, Gemini) in teaching, development of digital educational content, ensuring academic integrity in the context of digitalization, organizing inclusive and internationally oriented learning environments in accordance with the principles of Universal Design for Learning and English Medium Instruction, as well as building an electronic teaching portfolio.

The course is delivered through nine practice-oriented cases, each concluding with the creation of a specific methodological product: a syllabus, a lecture outline with presentation, a practical class instructional design, an assessment toolkit, methodological guidelines for the use of artificial intelligence, a digital educational package, an academic integrity code, an adapted lesson scenario, and an electronic teaching portfolio.

Upon completion of the course, students acquire practical competencies in didactic design of economics disciplines, application of active and digital teaching methods, responsible use of artificial intelligence tools in the educational process, development of learning outcomes assessment systems, ensuring academic integrity, as well as reflection and documentation of their own pedagogical practice in accordance with the DigComp 2.2 digital competence framework.

Keywords: methods of teaching economics, didactic design, syllabus, competency-based approach, Bloom's Taxonomy, active learning methods, Case-Based Learning, Problem-Based Learning, artificial intelligence in education, digital educational content, academic integrity, Universal Design for Learning, English Medium Instruction, COIL projects, electronic portfolio, DigComp 2.2, blended learning.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань <u>С – Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини</u>	Обов’язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів –2		2-й	2-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету https://nuos.edu.ua/studentu/polozhennya-nuk/opis-opp/opp-mizhnarodna-ekonomika-magistr/	Спеціальність <u>СІ – Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізацією СІ.01 – Економіка)</u> Освітня програма <u>Міжнародна економіка</u>	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		3-й	3-й
Загальна кількість годин <u>60</u>		Лекцій	
		–	–
		Практичні, семінарські	
		–	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>3</u> ; самостійної роботи студента – <u>5</u> .		Лабораторні	
		–	–
	Самостійна робота		
	60 год.	60 год.	
	Індивідуальні завдання: –		
Вид контролю: залік			
Форма контролю: комбінована			

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Семінар з прикладної міжнародної економіки» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ЗК 1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК 3 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК 5 Здатність працювати в команді

ЗК 7 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

СК 1.5 Здатність викладати навчальні дисципліни з галузі міжнародної економіки та володіти методикою викладання

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є: дисципліни: _____
(за винятком навчальних дисциплін 1 курсу 1 семестру)

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН3 Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово

ПРН5 Дотримуватися принципів академічної доброчесності

ПРН6 Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Проєктування навчання економіки

Кейс 1. Розроблення силабуса сучасної економічної дисципліни [1; 2; 3; 4; 5]

Проєктування освітнього компонента: формулювання компетентностей та програмних результатів навчання, визначення тематики курсу, розроблення системи оцінювання. Передбачення використання цифрових технологій та штучного інтелекту в навчальному процесі. Вимоги НУК та НАЗЯВО до силабуса. Міжнародні стандарти оформлення навчальних програм.

Кейс 2. Створення інтерактивної лекції з економіки [6; 7; 8, с. 35-49; 9, с. 85-140]

Технологія підготовки лекції: добір та структурування навчального матеріалу, використання міжнародних статистичних баз даних (World Bank, IMF, UN). Педагогічні технології активізації аудиторії: flipped classroom, проблемна лекція, лекція-дискусія. Інтеграція ChatGPT та інших інструментів штучного інтелекту як навчальних засобів. Розроблення завдань для самостійної роботи студентів.

Кейс 3. Розроблення практичного заняття на основі реального економічного кейсу [6; 8, с. 50-60; 9, с. 141-203]

Добір кейсів з міжнародної економіки: критерії актуальності та навчальної цінності. Методика розроблення дискусійних питань і завдань для групової роботи. Problem-Based Learning та Case-Based Learning в економічній освіті. Симуляції та рольові ігри. Формування критеріїв оцінювання результатів групової роботи.

Кейс 4. Конструювання системи оцінювання результатів навчання [10; 11; 12; 13]

Принципи побудови системи оцінювання на компетентнісній основі: узгодженість між цілями навчання, змістом і контролем. Розроблення тестових завдань різних рівнів складності (за таксономією Блума). Рубрикатори оцінювання: аналітичні та цілісні. Формувальне й підсумкове оцінювання. Академічна доброчесність у системі контролю.

Змістовий модуль 2. Цифрові технології та педагогічна майстерність

Кейс 5. Використання штучного інтелекту у викладанні економіки [7; 14; 15; 17;18]

Огляд інструментів генеративного штучного інтелекту для освіти: ChatGPT, Claude, Gemini, Perplexity. Розроблення промптів для навчальних цілей: генерація задач, кейсів, тестових питань, пояснень. Методи оцінювання з підтримкою штучного інтелекту. Цифрова грамотність у сфері ШІ для викладача. Ризики академічної недоброчесності та методи їх мінімізації. Етика використання штучного інтелекту в освіті.

Кейс 6. Розроблення цифрового освітнього контенту [19; 20; 21; 22; 23; 24]

Цифровий дизайн курсів: принципи мультимедійного навчання (Майєр). Інструменти розроблення інтерактивних тестів (Mentimeter, Kahoot, Quizlet). Створення інфографіки та візуалізацій для економічних даних (Canva, Infogram). Відеоматеріали та подкасти як навчальні ресурси. Платформи для дистанційного та змішаного навчання (Moodle, Coursera, edX).

Кейс 7. Академічна доброчесність та етика в цифровій освіті [12; 25; 26; 27]

Академічна доброчесність в умовах цифровізації: виклики та відповіді. Типові порушення та механізми їх запобігання. Політика використання штучного інтелекту студентами: міжнародний досвід. Системи антиплагіату. Розроблення курсових правил академічної доброчесності. Формування культури відповідального навчання.

Кейс 8. Інклюзивне та міжнародно орієнтоване освітнє середовище [28; 29; 30]

Принципи Universal Design for Learning (UDL): множинні засоби представлення, дії та залучення. Адаптація навчальних матеріалів для різних категорій здобувачів. English Medium Instruction (EMI): переваги, виклики, технологія впровадження. Міжкультурна компетентність викладача. COIL-проєкти (Collaborative Online International Learning).

Кейс 9. Портфоліо викладача економіки [28; 29; 30; 31; 32; 33]

Структура та призначення педагогічного портфоліо: від резюме до рефлексивного звіту. Електронне портфоліо: платформи та стандарти. Карта цифрових компетентностей викладача (DigComp 2.2). Індивідуальна траєкторія професійного розвитку. Узагальнення та систематизація результатів усіх попередніх кейсів.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		лек	пр	с.р.		лек	пр	с.р.
Змістовий модуль 1. Проєктування навчання економіки								
Кейс 1. Розроблення силабуса сучасної економічної дисципліни	7	–	–	7	7	–	–	7
Кейс 2. Створення інтерактивної лекції з економіки	8	–	–	8	8	–	–	8
Кейс 3. Розроблення практичного заняття на основі реального економічного кейсу	7	–	–	7	7	–	–	7
Кейс 4. Конструювання системи оцінювання результатів навчання	8	–	–	8	8	–	–	8
Разом за змістовим модулем 1	30	–	–	30	30	–	–	30
Змістовий модуль 2. Цифрові технології та педагогічна майстерність								
Кейс 5. Використання штучного інтелекту у викладанні економіки	7	–	–	7	7	–	–	7
Кейс 6. Розроблення цифрового освітнього контенту	7	–	–	7	7	–	–	7
Кейс 7. Академічна доброчесність та етика в цифровій освіті	5	–	–	5	5	–	–	5
Кейс 8. Інклюзивне та міжнародно орієнтоване освітнє середовище	5	-	-	5	5	-	-	5
Кейс 9. Портфоліо викладача економіки	6			6	6			6
Разом за змістовим модулем 2	30	–	–	30	30	–	–	30
Усього	60	–	–	60	60	–	–	60

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

– виконання кейсових завдань (аналіз практичних і проблемних ситуацій, розроблення методичних продуктів, обсяг одного продукту – 10–20 аркушів А4) – **мінімум 5 годин на 1 кейс**;

– підготовка до заліку (захист електронного портфоліо) – **15-30 год. на 1 захід**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Виконання кейсових завдань змістового модуля 1 (Кейси 1–4)	30	30
2	Виконання кейсових завдань змістового модуля 2 (Кейси 5–8)	24	24
3	Підготовка до заліку (формування та захист електронного портфоліо, Кейс 9)	6	6
	Разом	60	60

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання. Навчання реалізується через кейс-метод із розробленням освітніх продуктів та передбачає застосування таких методів:

- проблемно-орієнтоване навчання (Problem-Based Learning) – розв'язання реальних педагогічних проблем;
- навчання на основі кейсів (Case-Based Learning) – аналіз та розроблення педагогічних кейсів;
- проєктне навчання (Project-Based Learning) – розроблення комплексних освітньо-методичних продуктів;
- взаємне навчання (Peer-learning) – рецензування робіт колег та надання зворотного зв'язку;
- рефлексивна практика (Reflective practice) – аналіз власної педагогічної діяльності;
- цифрове навчання (Digital learning) – використання цифрових платформ та інструментів штучного інтелекту;
- робота з літературою – опрацювання наукових та методичних джерел при підготовці кейсів;
- дискусія – колективне обговорення методичних підходів і рішень;
- демонстрація – представлення та захист розроблених освітніх продуктів;
- практична робота – створення конкретного продукту за підсумками кожного кейсу;
- дидактична гра – симуляції та рольові ігри;
- вправа – відпрацювання окремих навичок (написання промптів, розроблення тестів, створення інфографіки).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- портфоліо методичних продуктів – основний засіб оцінювання: сукупність розроблених матеріалів (силабус, конспект лекції, методична розробка, пакет оцінювання, методичні рекомендації щодо використання ШІ, цифровий освітній пакет, кодекс академічної доброчесності, адаптований сценарій заняття, електронне портфоліо викладача);
- рубрикатор оцінювання кейсів – аналітична шкала оцінювання кожного продукту за визначеними критеріями якості;
- модульна контрольна робота – тестові завдання програмованого типу за результатами кожного змістового модуля;
- залік – підсумкове оцінювання на основі захисту електронного портфоліо викладача;
- презентація розроблених методичних продуктів;
- самооцінювання та взаємооцінювання за рубрикатором;
- рефлексивний звіт про власну педагогічну практику;
- демонстрація цифрових компетентностей відповідно до карти DigComp 2.2.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного заліку. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного заліку в загальній системі оцінок – **20 балів**. Право здавати заключний залік дається студенту, який з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок і заключного заліку набирає не менше **60 балів**. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки заліку.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

1. Силабус дисципліни (має 8 балів)

Балів	Критерії оцінювання
8	Силабус містить усі обов'язкові розділи відповідно до вимог НУК та НАЗЯВО. Компетентності та програмні результати навчання сформульовані точно і повно, узгоджені між собою та із системою оцінювання. Передбачено використання цифрових технологій та ІІІ. Оформлення відповідає міжнародним стандартам. Роботу виконано у встановлений термін.
7	Силабус містить усі обов'язкові розділи. Компетентності та результати навчання сформульовані коректно, система оцінювання обґрунтована. Цифрові технології передбачено. Наявні незначні недоліки в оформленні. Роботу виконано у встановлений термін.
6	Силабус містить усі обов'язкові розділи. Компетентності та результати навчання сформульовані коректно, система оцінювання обґрунтована. Цифрові технології передбачено. Роботу виконано з порушенням термінів.
5	Силабус містить більшість обов'язкових розділів. Компетентності та результати навчання сформульовані в основному коректно, але містять окремі неточності. Система оцінювання частково узгоджена з цілями. Цифрові технології згадано формально. Роботу виконано у встановлений термін.
4	Силабус містить більшість обов'язкових розділів з окремими неточностями у формулюванні компетентностей і результатів навчання. Система оцінювання частково узгоджена з цілями. Роботу виконано з порушенням термінів.
3	Силабус містить лише частину обов'язкових розділів. Компетентності та результати навчання сформульовані неповно або некоректно. Система оцінювання слабо узгоджена з цілями. Цифрові технології не передбачено. Роботу виконано у встановлений термін.
2	Силабус містить лише частину обов'язкових розділів із суттєвими недоліками у формулюванні компетентностей і результатів навчання. Система оцінювання не обґрунтована. Роботу виконано з порушенням термінів.
1	Силабус має фрагментарний характер, більшість обов'язкових розділів відсутня або заповнена формально. Компетентності та результати навчання не сформульовані або сформульовані некоректно.
0	Здобувач не подав роботу.

2. Конспект лекції з презентацією (має 8 балів)

Балів	Критерії оцінювання
8	Матеріал логічно структурований, повно і глибоко розкриває тему. Використано актуальні дані міжнародних статистичних баз (World Bank, IMF, UN). Застосовано активізуючі педагогічні технології (flipped classroom, проблемна лекція тощо). Презентація органічно доповнює конспект, не дублюючи його. Передбачено якісні завдання для самостійної роботи. Роботу виконано у встановлений термін.
7	Матеріал логічно структурований, тему розкрито повно. Використано дані міжнародних баз. Застосовано активізуючі технології. Презентація доповнює

	конспект. Завдання для самостійної роботи наявні. Роботу виконано у встановлений термін.
6	Матеріал логічно структурований, тему розкрито повно. Використано дані міжнародних баз. Застосовано активізуючі технології. Презентація доповнює конспект. Роботу виконано з порушенням термінів.
5	Матеріал в основному структурований, тему розкрито достатньо повно з окремими неточностями. Дані міжнародних баз використано частково. Активізуючі технології застосовано формально. Презентація частково дублює конспект. Роботу виконано у встановлений термін.
4	Матеріал в основному структурований з окремими неточностями. Дані міжнародних баз використано частково. Активізуючі технології застосовано формально. Презентація частково дублює конспект. Роботу виконано з порушенням термінів.
3	Матеріал структурований частково, тему розкрито неповно. Дані міжнародних баз відсутні або використано некоректно. Активізуючі технології не застосовано. Презентація дублює конспект. Завдання для самостійної роботи відсутні. Роботу виконано у встановлений термін.
2	Матеріал структурований частково, тему розкрито неповно. Дані міжнародних баз відсутні. Активізуючі технології не застосовано. Роботу виконано з порушенням термінів.
1	Конспект має фрагментарний характер, тему розкрито поверхово. Презентація відсутня або є формальною. Завдання для самостійної роботи відсутні.
0	Здобувач не подав роботу.

3. Методична розробка практичного заняття (тах 8 балів)

Балів	Критерії оцінювання
8	Обраний економічний кейс є актуальним і має чітку навчальну цінність. Дискусійні питання і завдання для групової роботи якісні та різнорівневі. Повноцінно реалізовано PBL/CBL, симуляції або рольові ігри. Критерії оцінювання групової роботи чіткі та обґрунтовані. Роботу виконано у встановлений термін.
7	Кейс актуальний і має навчальну цінність. Питання і завдання якісні. PBL/CBL реалізовано. Критерії оцінювання наявні та обґрунтовані. Роботу виконано у встановлений термін.
6	Кейс актуальний і має навчальну цінність. Питання і завдання якісні. PBL/CBL реалізовано. Критерії оцінювання наявні. Роботу виконано з порушенням термінів.
5	Кейс в основному актуальний. Питання і завдання достатні, але містять окремі неточності. PBL/CBL реалізовано частково. Критерії оцінювання наявні, але недостатньо обґрунтовані. Роботу виконано у встановлений термін.
4	Кейс в основному актуальний з окремими недоліками. Питання і завдання містять неточності. PBL/CBL реалізовано частково. Критерії оцінювання недостатньо обґрунтовані. Роботу виконано з порушенням термінів.
3	Кейс має обмежену навчальну цінність. Питання і завдання недостатньої якості. PBL/CBL не реалізовано. Критерії оцінювання формальні. Роботу виконано у встановлений термін.
2	Кейс має обмежену навчальну цінність. Питання і завдання недостатньої якості. PBL/CBL не реалізовано. Роботу виконано з порушенням термінів.
1	Розробка має фрагментарний характер. Кейс не обґрунтований. Питання і завдання відсутні або формальні. Критерії оцінювання відсутні.
0	Здобувач не подав роботу.

4. Пакет засобів оцінювання (тах 7 балів)

Балів	Критерії оцінювання
-------	---------------------

7	Повна узгодженість між цілями навчання, змістом і контрольними інструментами. Тестові завдання охоплюють усі рівні таксономії Блума. Рубрикатор детальний та аналітичний. Принципи академічної доброчесності враховано. Роботу виконано у встановлений термін.
6	Узгодженість між цілями, змістом і контролем наявна. Тестові завдання охоплюють більшість рівнів таксономії Блума. Рубрикатор обґрунтований. Академічна доброчесність врахована. Роботу виконано з порушенням термінів.
5	Узгодженість між цілями і контролем в основному наявна. Тестові завдання охоплюють кілька рівнів таксономії Блума. Рубрикатор наявний, але недостатньо деталізований. Академічна доброчесність врахована формально. Роботу виконано у встановлений термін.
4	Узгодженість між цілями і контролем часткова. Тестові завдання охоплюють переважно нижні рівні таксономії Блума. Рубрикатор наявний, але формальний. Роботу виконано з порушенням термінів.
3	Узгодженість між цілями і контролем слабка. Тестові завдання одноманітні. Рубрикатор відсутній або формальний. Академічна доброчесність не врахована. Роботу виконано у встановлений термін.
2	Узгодженість між цілями і контролем слабка. Тестові завдання одноманітні. Рубрикатор відсутній. Роботу виконано з порушенням термінів.
1	Пакет має фрагментарний характер. Тестові завдання присутні формально. Рубрикатор та критерії оцінювання відсутні.
0	Здобувач не подав роботу.

5. Методичні рекомендації щодо використання ІІІ (має 6 балів)

Балів	Критерії оцінювання
6	Подано повний огляд інструментів ІІІ з чітким обґрунтуванням їх навчального потенціалу. Розроблено якісні промпти для різних навчальних цілей. Детально відображено етичні ризики та методи мінімізації академічної недоброчесності. Роботу виконано у встановлений термін.
5	Огляд інструментів ІІІ повний. Промпти розроблено якісно. Етичні ризики відображено. Роботу виконано з порушенням термінів.
4	Огляд інструментів ІІІ достатній з окремими неточностями. Промпти розроблено, але потребують доопрацювання. Етичні ризики відображено частково. Роботу виконано у встановлений термін.
3	Огляд інструментів ІІІ неповний. Промпти розроблено формально. Етичні ризики згадано поверхово. Роботу виконано у встановлений термін.
2	Огляд інструментів ІІІ неповний. Промпти відсутні або формальні. Етичні ризики не розглянуто. Роботу виконано з порушенням термінів.
1	Рекомендації мають фрагментарний характер. Огляд інструментів поверховий. Промпти та етичні аспекти відсутні.
0	Здобувач не подав роботу.

6. Цифровий освітній пакет (має 7 балів)

Балів	Критерії оцінювання
7	Інтерактивний тест різнорівневий, технічно якісно виконаний. Інфографіка точна, візуально чітка, відповідає принципам мультимедійного навчання (Майер). Цифровий ресурс доцільний і якісний. Усі компоненти пакету взаємопов'язані. Роботу виконано у встановлений термін.
6	Усі три компоненти наявні та якісні. Відповідність принципам Майєра наявна. Незначні недоліки в окремих компонентах. Роботу виконано з порушенням термінів.

5	Усі три компоненти наявні. Тест достатній, але однорівневий. Інфографіка та цифровий ресурс задовільної якості. Принципи Майєра враховано частково. Роботу виконано у встановлений термін.
4	Усі три компоненти наявні з окремими суттєвими недоліками. Принципи Майєра не враховано. Роботу виконано з порушенням термінів.
3	Наявні лише два компоненти пакету. Якість виконання задовільна. Роботу виконано у встановлений термін.
2	Наявний лише один компонент пакету або всі три виконані формально. Роботу виконано з порушенням термінів.
1	Пакет має фрагментарний характер. Компоненти виконані поверхово або відсутні.
0	Здобувач не подав роботу.

7. Кодекс академічної доброчесності (тах 4 бали)

Балів	Критерії оцінювання
4	Охоплено всі типові порушення та механізми їх запобігання. Чітко відображено політику щодо використання ІІІ. Мова доступна, формат зручний для студентів. Враховано міжнародний досвід. Роботу виконано у встановлений термін.
3	Більшість порушень та механізмів запобігання охоплено. Політика щодо ІІІ відображена. Мова і формат задовільні. Роботу виконано у встановлений термін або з незначним порушенням термінів.
2	Порушення охоплено частково. Політика щодо ІІІ згадана формально. Мова і формат потребують доопрацювання. Міжнародний досвід не враховано.
1	Кодекс має фрагментарний характер. Порушення і механізми запобігання відображено поверхово. Політика щодо ІІІ відсутня.
0	Здобувач не подав роботу.

8. Адаптований сценарій заняття (тах 6 балів)

Балів	Критерії оцінювання
6	Сценарій повністю відповідає принципам UDL. Матеріали якісно адаптовано для різних категорій здобувачів. Фрагмент англійською мовою мовно коректний і методично доцільний. Роботу виконано у встановлений термін.
5	Принципи UDL в основному дотримано. Адаптацію здійснено для більшості категорій здобувачів. Фрагмент англійською мовою коректний. Роботу виконано з порушенням термінів.
4	Принципи UDL враховано частково. Адаптація наявна, але недостатня. Фрагмент англійською мовою містить окремі мовні помилки. Роботу виконано у встановлений термін.
3	Принципи UDL враховано формально. Адаптація мінімальна. Фрагмент англійською мовою містить суттєві помилки або є формальним. Роботу виконано у встановлений термін.
2	Принципи UDL не дотримано. Адаптація відсутня. Фрагмент англійською мовою наявний формально. Роботу виконано з порушенням термінів.
1	Сценарій має фрагментарний характер. Адаптація та фрагмент англійською відсутні або виконані поверхово.
0	Здобувач не подав роботу.

9. Електронне портфоліо викладача (тах 6 балів)

Балів	Критерії оцінювання
6	Портфоліо містить повний комплект матеріалів усіх кейсів. Рефлексивний звіт глибокий і обґрунтований. Індивідуальна траєкторія розвитку чітко визначена. Відповідність DigComp 2.2 підтверджена. Електронна платформа оформлена якісно. Роботу виконано у встановлений термін.

5	Портфоліо містить повний комплект матеріалів. Рефлексивний звіт обґрунтований. Відповідність DigComp 2.2 наявна. Незначні недоліки в оформленні платформи. Роботу виконано з порушенням термінів.
4	Портфоліо містить більшість матеріалів. Рефлексивний звіт наявний, але недостатньо глибокий. Відповідність DigComp 2.2 часткова. Оформлення задовільне. Роботу виконано у встановлений термін.
3	Портфоліо містить частину матеріалів. Рефлексивний звіт формальний. Відповідність DigComp 2.2 не відображена. Оформлення потребує доопрацювання. Роботу виконано у встановлений термін.
2	Портфоліо містить менше половини матеріалів. Рефлексивний звіт відсутній або формальний. Оформлення незадовільне. Роботу виконано з порушенням термінів.
1	Портфоліо має фрагментарний характер. Більшість матеріалів відсутня. Рефлексивний звіт і траєкторія розвитку відсутні.
0	Здобувач не подав роботу.

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
<i>Максимальна оцінка здобувача за даний компонент програми: 10 балів</i>										
Форма контролю	Максимальна кількість балів									
Силабус дисципліни	8									
Конспект лекції з презентацією	8									
Методична розробка практичного заняття	8									
Пакет засобів оцінювання	7									
Методичні рекомендації щодо ІІІ	6									
Цифровий освітній пакет	7									
Кодекс академічної доброчесності	4									
Адаптований сценарій заняття	6									
Електронне портфоліо викладача	6									
Поточний модульний контроль	2*10 балів = 20 балів									
Всього	80									

Підсумковий контроль (залік) у формі презентації підсумкового портфоліо викладача (20 балів)

Портфоліо об'єднує всі попередні матеріали та включає рефлексивний звіт і план професійного розвитку.

Рівень (бали)	Дескриптор
18–20	Здобувач представив повний комплект навчально-методичних, цифрових та аналітичних матеріалів усіх 9 кейсів. Презентація логічно структурована, чітко відображає взаємозв'язок між усіма складовими портфоліо. Рефлексивний звіт глибокий і аргументований: здобувач критично осмислює власні досягнення, визначає сильні сторони та зони розвитку. Індивідуальна траєкторія професійного розвитку обґрунтована та реалістична. Відповіді на запитання розгорнуті й аргументовані. Усі матеріали мають практичну цінність і відповідають вимогам DigComp 2.2. Презентацію виконано у встановлений термін.
14–17	Здобувач представив повне портфоліо. Презентація структурована, загальна цілісність матеріалів забезпечена. Рефлексивний аналіз наявний, основні напрями подальшого розвитку визначено. Здобувач відповідає на більшість запитань правильно. Окремі матеріали або елементи презентації потребують удосконалення. Презентацію виконано у встановлений термін або з незначним порушенням.
10–13	Здобувач представив основні складові портфоліо, однак окремі матеріали є неповними або недостатньо опрацьованими. Презентація має описовий характер, логічний зв'язок між компонентами простежується частково. Рефлексія зводиться переважно до переліку виконаних робіт без критичного осмислення. Перспективи професійного розвитку визначено нечітко. Здобувач відповідає на запитання частково правильно.
0–9	Здобувач подав неповне портфоліо: значна частина матеріалів відсутня або виконана формально. Презентація не структурована, зв'язок між компонентами не простежується. Рефлексія відсутня або має формальний характер. Напрями професійного розвитку не визначено. Здобувач не може відповісти на запитання або відповідає некоректно. Матеріали не утворюють цілісної системи.
0	Здобувач не з'явився на залік або не подав портфоліо.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Елемент програми		Денна / заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Кейс 1	Силабус дисципліни	8
	Кейс 2	Конспект лекції з презентацією	8
	Кейс 3	Методична розробка практичного заняття	8
	Кейс 4	Пакет засобів оцінювання	7
МКР 1		Тестування	10
ЗМ 2	Кейс 5	Методичні рекомендації щодо ІІІ	6
	Кейс 6	Цифровий освітній пакет	7
	Кейс 7	Кодекс академічної доброчесності	4
	Кейс 8	Адаптований сценарій заняття	6
	Кейс 9	Електронне портфоліо викладача	6
МКР 2		Тестування	10
Підсумковий контроль		Залік	20
СУМА БАЛІВ			100

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

- мультимедійна та проекційна апаратура (проектори, інтерактивні дошки, екрани);
- комп'ютери, ноутбуки та планшети з доступом до мережі Інтернет;

- бібліотечні фонди НУК (підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література);
- система управління навчанням Moodle;
- інструменти генеративного штучного інтелекту (ChatGPT, Claude, Gemini, Perplexity);
- інструменти створення цифрового контенту (Mentimeter, Kahoot, Quizlet, Canva, Infogram);
- міжнародні статистичні бази даних (World Bank Open Data, IMF Data, UN Statistics);
- платформи для дистанційного навчання та комунікації (Zoom, Viber, Telegram).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка». Затверджено наказом МОН України від 13.11.2018 № 1244. URL: <https://mon.gov.ua>
2. Положення про робочу програму навчальної дисципліни : затв. НУК ім. адм. Макарова, 2026. URL: <https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-pro-robochu-programu-navchalnoi-discipliniNUK2026.pdf>
3. European Commission. Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS). European Education Area. 2022. URL: <https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/inclusive-and-connected-higher-education/european-credit-transfer-and-accumulation-system>
4. Бутенко А., Денискіна Г., Єременко О., Книш О., Сімшаг І., Требенко О. Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми : методичний посібник. Київ : НАЗЯВО, 2024. 127 с.
5. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
6. Антюшко Д.П., Володавчик В.С., Сєногонова Л.І., Сич Т. та ін. Інтерактивні методи навчання у вищій школі : монографія. Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2022. 189 с. ISBN 978-617-8059-34-7.
7. Андрощук А.Г., Малюга О.С. Використання штучного інтелекту у вищій освіті: стан і тенденції. *International Science Journal of Education & Linguistics*. 2024. Vol. 3, № 2. С. 27–35. <https://doi.org/10.46299/j.isjel.20240302.04>
8. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи : навч.-метод. посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731992/>
9. Задорожна-Княгницька Л.В., Нетреба М.М., Бодик О.П. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. Одеса : КУПРІЄНКО СВ, 2022. 309 с. <https://doi.org/10.30888/978-617-7880-31-7.2022>
10. Panadero E., Jonsson A., Pinedo L., Fernández-Castilla B. Effects of rubrics on academic performance, self-regulated learning, and self-efficacy: a meta-analytic review. *Educational Psychology Review*. 2023. Vol. 35, № 4. Art. 113. <https://doi.org/10.1007/s10648-023-09823-4>
11. Taylor B., Kisby F., Reedy A. Rubrics in higher education: an exploration of undergraduate students' understanding and perspectives. *Assessment & Evaluation in Higher Education*. 2024. Vol. 49, № 6. P. 799–809. <https://doi.org/10.1080/02602938.2023.2299330>
12. Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4742-20>
13. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. Стаття 42. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
14. Cordero J., Cordero-Castillo A. Integration of Generative Artificial Intelligence in Higher Education: Best Practices. *Education Sciences*. 2025. Vol. 15, № 1. Art. 32. <https://doi.org/10.3390/educsci15010032>

15. Спірін О.М. Цифрова трансформація освіти: штучний інтелект у сучасному освітньому просторі. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2025. Т. 7, № 2. С. 1–9. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7221>
16. Miao F., Holmes W. Guidance for Generative AI in Education and Research. Paris : UNESCO Publishing, 2023. 64 p. <https://doi.org/10.54675/EWZM9535>
17. European Commission. Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. Ethical Guidelines on the Use of Artificial Intelligence and Data in Teaching and Learning for Educators. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2022. <https://doi.org/10.2766/153756>
18. European Commission. Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. Ethical Guidelines on the Use of Artificial Intelligence and Data in Teaching and Learning for Educators. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2022. <https://doi.org/10.2766/153756>
19. Воронова Н.С. Мультимедійні засоби в освіті. Педагогіка формування творчої особистості у вищих і загальноосвітніх школах. 2019. № 65, Т. 2. С. 21–25. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.65-2.4>
20. Огляд цифрових інструментів для тестування. НРАТ Укрінтеї. 2023. URL: <https://nrat.ukrintei.ua/oglyad-czyfrovyyh-instrumentiv-dlya-testuvannya/>
21. Геревенко А.М. Технології створення інфографіки навчального призначення : електронний навчальний курс. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2025. 64 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/747823/>
22. Шевченко Г. Створення інфографіки в сервісі «Canva для навчання». Вересень. 2022. Т. 3, № 3 (90). <https://doi.org/10.54662/veresen.3.2021.10>
23. Створення навчальних відео та їх використання. Актуальні проблеми в системі освіти: загальноосвітній заклад середньої освіти – доуніверситетська підготовка – заклад вищої освіти. URL: <https://jrn.kai.edu.ua/index.php/APSE/article/view/15879>
24. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. МОН України. Київ, 2020. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletsreads-2.pdf>
25. Академічна доброчесність. Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова : вебсайт. URL: <https://nuos.edu.ua/nauka/akademichna-dobrochesnist/>
26. Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти. МОН України. Квітень 2025. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf>
27. Панич О., Малишев О., Каганов Ю. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах : лист МОН України від 15.08.2018 № 1/11-8681. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v8681729-18>
28. CAST. Universal Design for Learning Guidelines. Version 2.2. Wakefield, MA : CAST, 2018. URL: <https://udlguidelines.cast.org>
29. CAST. Universal Design for Learning Guidelines. Version 3.0. Wakefield, MA : CAST, 2024. URL: <https://udlguidelines.cast.org>
30. Meyer A., Rose D.H., Gordon D. Universal Design for Learning: Principles, Framework, and Practice. 3rd ed. Wakefield, MA : CAST, Inc., 2025. ISBN 978-1-943085-39-2. URL: <https://www.cast.org/books-media/udl-principles-framework-practice/>
31. Keshmiri F., Mehrparvar A.H. The experiences of preparation and engagement of educators in teaching e-portfolio. BMC Medical Education. 2023. Vol. 23. Art. 674. <https://doi.org/10.1186/s12909-023-04642-1>
32. Redecker C., Punie Y. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2017.

<https://doi.org/10.2760/159770>.

URL:

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466>

33. Caena F., Redecker C. Aligning teacher competence frameworks to 21st century challenges: The case for the European Digital Competence Framework for Educators (DigCompEdu). *European Journal of Education*. 2019. Vol. 54, № 3. P. 356–369. <https://doi.org/10.1111/ejed.12345>

Допоміжна література

1. Alkan S.H., Bradfield K., Fraser S. Prospective teachers' views and experiences with e-portfolios. *Reflective Practice*. 2024. Vol. 25, № 6. P. 767–783. <https://doi.org/10.1080/14623943.2024.2398800>

2. Baig M.I., Yadegaridehkordi E. Flipped classroom in higher education: a systematic literature review and research challenges. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 2023. Vol. 20. Art. 61. <https://doi.org/10.1186/s41239-023-00430-5>

3. Basilotta-Gómez-Pablos V., Matarranz M., Casado-Aranda L.A., Otto A. Teachers' digital competencies in higher education: a systematic literature review. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 2022. Vol. 19. Art. 8. <https://doi.org/10.1186/s41239-021-00312-8>

4. Bettayeb A.M., Abu Talib M., Sobhe Altayasinah A.Z., Dakalbab F. Exploring the impact of ChatGPT: conversational AI in education. *Frontiers in Education*. 2024. Vol. 9. Art. 1379796. <https://doi.org/10.3389/feduc.2024.1379796>

5. Cordero J., Torres-Zambrano J., Cordero-Castillo A. Integration of Generative Artificial Intelligence in Higher Education: Best Practices. *Education Sciences*. 2025. Vol. 15, № 1. Art. 32. <https://doi.org/10.3390/educsci15010032>

6. Evangelista E.D.L. Ensuring academic integrity in the age of ChatGPT: Rethinking exam design, assessment strategies, and ethical AI policies in higher education. *Contemporary Educational Technology*. 2025. Vol. 17, № 1. Art. ep559. <https://doi.org/10.30935/cedtech/15775>

7. Huang C.L., Shao X., Wu C., Yang S.C. Navigating the digital learning landscape: insights into ethical dilemmas and academic misconduct among university students. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 2025. Vol. 22. Art. 29. <https://doi.org/10.1186/s41239-025-00516-2>

8. Keshmiri F., Mehrparvar A.H. The experiences of preparation and engagement of educators in teaching e-portfolio. *BMC Medical Education*. 2023. Vol. 23. Art. 674. <https://doi.org/10.1186/s12909-023-04642-1>

9. Krajcik J.S., Shin N. Project-Based Learning. *The Cambridge Handbook of the Learning Sciences* / ed. R.K. Sawyer. 3rd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2022. P. 72–92. <https://doi.org/10.1017/9781108888295.006>

10. Maertens L., Cheli Z. Student-Designed Simulation: Teaching Global Governance in Practice through a Student-Led Role-Play. *International Studies Perspectives*. 2024. Vol. 25, № 4. P. 427–447. <https://doi.org/10.1093/isp/ekad022>

11. Mukan N., Chubinska N., Zhongjun G. Компетентнісний підхід у вищій освіті: основні поняття та категорії. *Академічні візії*. 2023. № 17. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/475>

12. Panadero E., Jonsson A., Pinedo L., Fernández-Castilla B. Effects of rubrics on academic performance, self-regulated learning, and self-efficacy: a meta-analytic review. *Educational Psychology Review*. 2023. Vol. 35, № 4. Art. 113. <https://doi.org/10.1007/s10648-023-09823-4>

13. Qian Y. Prompt Engineering in Education: A Systematic Review of Approaches and Educational Applications. *Journal of Educational Computing Research*. 2025. Vol. 63, № 7–8. P. 1782–1818. <https://doi.org/10.1177/07356331251365189>

14. Tan S., Shen Z., Zhao L. Design, implementation, assessment, and effectiveness of hybrid problem-based learning. *Frontiers in Education*. 2023. Vol. 8. Art. 1199738. <https://doi.org/10.3389/feduc.2023.1199738>

15. Taylor B., Kisby F., Reedy A. Rubrics in higher education: an exploration of undergraduate students' understanding and perspectives. *Assessment & Evaluation in Higher Education*. 2024. Vol. 49, № 6. P. 799–809. <https://doi.org/10.1080/02602938.2023.2299330>
16. Walland E., Shaw S. E-portfolios in teaching, learning and assessment: tensions in theory and praxis. *Technology, Pedagogy and Education*. 2022. Vol. 31, № 3. P. 363–379. <https://doi.org/10.1080/1475939X.2022.2074087>
17. Walter Y. Embracing the Future of Artificial Intelligence in the Classroom: The Relevance of AI Literacy, Prompt Engineering, and Critical Thinking in Modern Education. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 2024. Vol. 21, № 1. Art. 15. <https://doi.org/10.1186/s41239-024-00448-3>
18. Акименко Н., Папач О., Яковлєва О. Використання кейс-технологій при розв'язанні задач економічного змісту в базовій школі. *Фізико-математична освіта*. 2024. Т. 39, № 3. С. 12–23. <https://doi.org/10.31110/fmo2024.v39i3-02>
19. Андрощук А.Г., Малюга О.С. Використання штучного інтелекту у вищій освіті: стан і тенденції. *International Science Journal of Education & Linguistics*. 2024. Vol. 3, № 2. С. 27–35. <https://doi.org/10.46299/j.isjel.20240302.04>
20. Бааджи Н.П. Академічна доброчесність в освіті в умовах цифровізації. Соціально-політична та правова система України в цифрову епоху: сучасні виклики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 22 квіт. 2026 р.) / за заг. ред. С. Ківалова. Одеса : Фенікс, 2026. Т. 2. С. 225–227. <https://doi.org/10.32837/11300.33090>
21. Глушко О. Компетентнісний підхід в освіті: європейський досвід. *Науково-педагогічні студії*. 2021. № 5. С. 8–21. <https://doi.org/10.32405/2663-5739-2021-5-8-21>
22. Дворянин П. Подкаст як навчальний інструмент: саме час опанувати. *ЖТА – Академія викладачів журналістики*. 2023. URL: <https://www.jta.com.ua/knowledge-base/podkastiak-navchalnyy-instrument-same-chas-opanuvaty/>
23. Морзе Н.В., Вембер В.П., Гладун М.А. 3D картування цифрової компетентності в системі освіти України. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Т. 70, № 2. С. 28–42. <https://doi.org/10.33407/itlt.v70i2.2994>
24. Національний план дій зовнішнього забезпечення якості вищої освіти України на період 2024–2026 рр. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Київ, 2025. URL: <https://naqa.gov.ua/національні-плани-дій/>
25. Скіба Ю. Класифікація цифрових засобів підтримки освітнього процесу у вищій школі. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2025. URL: <https://npo.kubg.edu.ua/article/view/342172> (DOI уточнити після присвоєння)
26. Спірін О., Олексюк В., Василенко Я., Сіренко О. Модель розвитку цифрової компетентності наукових та науково-педагогічних працівників. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2024. Т. 104, № 6. С. 156–179. <https://doi.org/10.33407/itlt.v104i6.5889>
27. Спірін О.М. Цифрова трансформація освіти: штучний інтелект у сучасному освітньому просторі : наукова доповідь загальним зборам НАПН України, 21 листопада 2025 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2025. Т. 7, № 2. С. 1–9. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7221>
28. Теорія і методика викладання в технічних закладах вищої освіти : колективна монографія. [б.м.] : [б.в.], 2025. URL: <https://www.academia.edu/164779274> (видавець та редактор – уточнити)
29. Турлюн Т.С. Інтерактивні технології в освіті: цифрові інструменти для активного навчання здобувачів вищої освіти. *Медична освіта*. 2025. № 1. С. 78–82. URL: https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/med_osvita/article/view/15376
30. Фендьо О. Сучасні онлайн-інструменти для організації інтерактивного навчання. *Актуальні проблеми в системі освіти: загальноосвітній заклад середньої освіти – доуніверситетська підготовка – заклад вищої освіти*. 2023. URL: <https://jrnk.kai.edu.ua/index.php/APSE/article/view/17749>

31. Чабанна М.В. Проектно-орієнтоване навчання як спосіб міждисциплінарної інтеграції у вищій освіті. Innovations in the Education of the Future: Integration of Humanities, Technical and Natural Sciences : international collective monograph. Prague : FIT CTU, 2023. Chapter 7. P. 131–140. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10277355>

32. Шостачук О.П. Дослідження принципів використання мультимедійних засобів навчання в різних освітніх середовищах. Технологія і техніка друкарства. 2023. URL: <https://ttdruk.vpi.kpi.ua/article/view/286152>

Інформаційні ресурси в інтернет

Платформи дистанційного та змішаного навчання:

1. Moodle : вебсайт. URL: <https://moodle.org>
2. Coursera : вебсайт. URL: <https://www.coursera.org>
3. edX : вебсайт. URL: <https://www.edx.org>

Інституційні сайти:

4. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти : вебсайт. URL: <https://naqa.gov.ua>
5. Міністерство освіти і науки України : вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua>
6. Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова : вебсайт. URL: <https://nuos.edu.ua>

Інструменти для е-портфоліо:

7. Mahara ePortfolio System : вебсайт. URL: <https://mahara.org>
8. PebblePad : вебсайт. URL: <https://pebblepad.com>
9. Google Sites : вебсайт. URL: <https://sites.google.com>
10. WordPress : вебсайт. URL: <https://wordpress.org>
11. Seesaw : вебсайт. URL: <https://seesaw.com>

Аналітичний ресурс:

12. e-Portfolio at Swiss Higher Education Institutions. eduhub – e-Learning Community of Swiss HEI. URL: <https://www.eduhub.ch/res/e-portfolio-at-swiss-hei/>

Інструмент самооцінювання:

13. SELFIE for Teachers. European Commission. URL: <https://education.ec.europa.eu/selfie-for-teachers>